

DĚLOSTŘELECKÉ ROZHLEDY

Redaktor: Plukovník gšt. Josef Churavý.

LEDEN 1938.

Štábní kapitán děl. Jan Roudnický:

Zásobování střelivem, muniční taktika.

(Podle švýcarského vojenského časopisu.)

Právě tak, jako mluvíme o bojové taktice a taktice střelby, můžeme uvažovat také o taktice muniční.

Od doby, kdy sečné zbraně ustoupily střelným zbraním, skládá se zbraň vojáka ze dvou částí: ze zbraně samé a ze střeliva. Jenom ve spojitosti obou lze dosáhnout žádoucího účinku. Bez střeliva nejsou velitelé platní v daný okamžik ani nejstatečnější prapory vojáků, ani nejrychlejší jezdecko a nejlepší kulomety a dalekonosné dělostřelectvo, krátce, bez střeliva jsou všechny jednotky v boji prakticky bez ceny.

Příklady:

R. 1812 se vojsko Napoleonovo v Rusku rozpadlo především ne pro nemoci, nýbrž pro vzdálenost zadních jednotek zásobovacích.

R. 1914 na začátku září vzdálila se německá armáda u Marny od základny železniční na 150 km tak, že jí hrozilo odříznutí od zásobování.

V listopadu 1914 hlásí generál Januševič jako náčelník štábu na rus. ministerstvo války: Zašlete alespoň střely bez zápalek k zvednutí morálky trupy. Kdo se topí, chytá se i stěbla!

R. 1915 v květnu je v Rusku tak kritická situace, že na 3000 německých dělových střel mohou odpovědět tak asi 100 ranami.

R. 1915 v červenci hlásí ruský velitel armádní skupiny: Začátkem války, když jsme měli dostatek střeliva, vítězili jsme. Když počalo střelivo scházet, bili jsme se skvěle! Ale dnes se při němých kanonech a puškách utopíme ve vlastní krvi!

Na rumunském bojišti upotřebili Němci hlavně lehkých děl pro snazší možnosti zásobování střelivem, ale Rumuni naproti tomu byli poraženi, poněvadž byli bez munice, přes to, že spojenci přislíbili denně 300 t válečného materiálu.

V horských krajích na jižní frontě byla místa velmi exponovaná a držela se neuvěřitelně dlouho, jakmile jim však došla munice a nebylo možno je zásobovat, padla!

Po jedenácté bitvě na Soči a po ofenzivě u Flitsche Tolmeinu měly centrální mocnosti potřeby denně 3600 t munice, aby mohly pokračovat v postupu na Piavu, ale veškeré dopravní prostředky mohly dopravit denně jen 760 t. Počítáme-li tudíž spotřebu asi na tři dny boje, bylo by třeba podle počtu dopravních prostředků 12—15 dní jen na dopravu munice; tím byla ofenziva v tomto důležitém okamžiku zastavena.

Z těchto příkladů jasně vysvítá, že situace munice je jedním z nej důležitějších faktorů moderního boje. Při tom je třeba si uvědomit, že příprava a doprava potřebného množství munice je často pro velitele větším problémem než vedení jednotek a že opatření k doplnění munice se uskuteční pomaleji než operační rozkazy.

V německých předpisech je vyslovena zásada, že povinností každého velitele je, dodat podřízeným jednotkám co nejvíce munice a dbát na hospodaření s ní a zachování určité zálohy.

Při našich cvičeních bývá vždy velká spotřeba střeliva, ale doplňování malé nebo nedostatečně naznačené.

Zásadní vliv na spotřebu střeliva má způsob boje a cíl, jehož má být dosaženo. Válečné skutečnosti udávají:

Spotřeba v obraně: V bitvě na Soči v říjnu 1917 na italské straně byla spotřeba 4,937.000 ran, t. j. 66.310 t, v Champagni v srpnu a v září 1918 na francouzské straně 50.000 t, u La Malmaison 1917 80.000 t. Ve válce ve volném terénu by taková spotřeba byla úplně nemožná, ale přece z toho má být a slabé armády mohou čerpat své poučení. Ve střetném boji získá převahu pěchotní munice, ale tu zase musíme počítat s eventuální ztrátou munice ve výdejnách, parku, za dopravy atd. Tudiž pravidlem pro pohybný boj musí být, že všechny zásoby munice v poli musí být vždy v každé situaci odvezeny; to platí zvláště pro nás dělostřelce, a proto musí velitelé zasadit těžké zbraně a dělostřelectvo jen tam, kde je to skutečně nutné.

Muniční situace musí být naprosto jasná nejen před zahájením boje, ale i během boje a i po skončení určité fáze, a toho dosáhneme jen stálým hlášením početního stavu střeliva a určováním spotřeby shora.

Muniční situace má vliv na rozhodnutí velitele a vedení boje stejnou měrou, ať jde o celou divisi nebo jen třeba o čet, neboť podrobná znalost situace munice v každé chvíli boje je nejdůležitějším předpokladem úspěchu.

Před každou akcí je třeba vypracovat plán hospodaření s municí během boje a uvážit možnosti zásobování.

Prostředky k účelnému hospodaření se střelivem jsou různé a již v míru můžeme mít na ně vliv.

Dobře vycvičení střelci, ukázněnost v palbě, stálý dohled na spotřebu střeliva, upotřebené střelivo i od raněných a padlých, po případě i od nepřítele. U dělostřelectva řádné pochopení úlohy a ocenění, zda spotřeba střeliva odpovídá významu cíle, volba způsobu nebo druhu střelby, na př. krátkými přepady při menší spotřebě střeliva se dosáhne téhož účinku jako třeba přehradou, u které je vždy velká spotřeba. Vlastní bojové podniky třeba provádět jen za dostatku munice. Vyhnout se raději nepřátelskému útoku při nedostatku střeliva. Využít zamlžení nebo noci k postupu. Zvětšit základní dotaci před bojem, zvláště kulometů a dělostřelectva. Předvídat spotřebu pro různá údobí boje.

U nás bývá často zásobování střelivem jak u pěchoty, tak u dělostřelectva málo cvičeno. Dosud jsem neviděl cvičení, které by bylo provedeno tak, aby odpovídalo skutečnosti co do zásobování municí, abychom si mohli o této otázce učinit představu nebo mohli pak podat návrhy na zlepšení.

Vím, že leckdo řekne, co na tom? Všeobecně jsou vzadu sklady, z těch to odvezou kolony aut, neb i vlaky blíže k frontě, tam se zřídí výdejny a z těch zase buď se to odveze bojujícím jednotkám, nebo si tam tyto jednotky střelivo odeberou samy. Ano, podle tohoto názoru je zásobování střelivem velmi lehké, ale s kolika těžkostmi je zásobování spojeno! Je třeba provést předem kalkulaci spotřeby během různých údobí boje, kalkulaci dopravních prostředků, kalkulaci možností použití komu-

nikací, kalkulaci času potřebného k dopravě a k odběru se zřetelem na celkovou situaci vlastní a nepřátelskou.

Kalkulace spotřeby je závislá nejdříve na výsledku, kterého chce velitel bojem dosáhnout, na času, kterého k tomu bude potřeby, na rozmístění munice a základní dotace. Rozložení základní dotace u dělostřelectva a u pěchoty a počet dopravních prostředků je uveden v příručkách. Podle uvedených čísel musí vyšší velitel provést kalkulaci a určit přibližně spotřebu „od — do“, nařídí dále umístění skladů a zbrojních parků. Podřízení velitelé pak nařídí zřízení výdejen, časové odběry pro podřízené jednotky a ty zase pro své části zřídí své výdejny nebo nařídí dovezení neb odvezení munice bojujícím jednotkám, t. j. uvedou v činnost muniční trény. Setniny pak zařídí přímý odběr anebo dopravu munice. Tedy čas, potřebný k dodání střeliva od nakládací stanice v zápolí k bojující jednotce, je jistě dlouhý a vyžaduje proto předvídání operací na příští dny od velitelských štábů, aby zavčas byla munice dirigována do příslušných prostorů a ostatní velitelé měli čas k dalším podrobným opatřením.

Je tedy třeba před každou akcí uvážit, kolik munice a jakou mají jednotky u sebe a kde a kdy ji lze doplnit. Proto je nutno hlášení o spotřebě střeliva a žádanky vyplňovat svědomitě. Z toho vysvítá nutnost, při každém cvičení si říci, jaká je muniční situace na počátku, během boje a ke konci. Necht' vedou všichni velitelé jednotek evidenci střeliva přesně, včas podávají hlášení o spotřebě a uvedou situaci střeliva nejen přímo u bojových jednotek, ale i situaci bojového trénu, neboť nesmíme zapomínat na potřebný čas k dopravě a na počet dopravních prostředků na střelivo.

Tu se naskytne také otázka, zda možno muniční prostředky bojových jednotek po vyprázdnění v postavení před bojem vzít zpět pro dopravu zálohy. Uvádím tu slova generála německé armády Reinhardta, že je vždy na uvážení, zda máme ponechat muniční prostředky co nejméně u zbraně a tím zajistit vyššímu velitelství dopravu zálohy.

Tím chci naznačit, že i naši velitelé musí mít stále na zřeteli, že i munice musí být takticky vedena jako zbraně a mužstvo, aby v důležitém okamžiku neselhala, neboť scházející munice je horší než scházející mužstvo.

Nadporučík děl. Jan D r o b n ý:

Způsoby povšechné koordinace střelby.

Při letošní ostré střelbě z děl jsme provedli s úspěchem několik způsobů povšechné koordinace střelby v oddílu (koordinace v širším slova smyslu), a uvedu zde jen ty způsoby, které se vskutku osvědčily. Podmínky pro koordinaci nebyly splněny: byl tu různorodý materiál, vzdálenosti palebných postavení byly větší než 400 m a p.

Koordinace balistické a topografické v pravém slova smyslu zřídka se budou používat, protože čas potřebný k přípravě nevyváží plně dosažené výsledky.

Zbývá pak jen způsob povšechný, který se podle času jsoucího k dispozici dá provést několika způsoby. Vliv bude mít situace, znalost terénu a pomůcky.